

הודעה נמסרה למשפחות מאת: איזי מן

זאת הנקישה בדלת הכניסה... זה זמזום האינטרקום... זה הפעמון במנגינתו...
 ולכאורה, כמו תמיד. הרי בכל יום מישהו מגיע אל הסף – כל אחד לעניניו, ובשעתו
 וזה בשכונה ד... זה בבית קטן, בצל ארנים... זה בשכון, קומה שלישית...
 והפתאום הצלצול חד ודוקר, ומקפיץ... והלמות הלב היא רעם – ורגע אחר-כך חרישית
 בדירה בקבוץ... במעלה הגבעה, בקצה המושב... ובבית הגבוה, ליד הכפר
 וזה אותו הצליל, אבל באחת-עשרה בלילה הוא אחר – מרעיד... קר... מנפר...
 והצלצול שוב נשמע, ועכשו מהדהד בכל הבית, והנקישה מתחננת אל הדלת
 ומה שמזמין בכל יום לבוא ולהפנס, ברגע הזה הוא – פתאום – אוברטורה של גרזן על
 בזלת... והמדים שנראים דרך העינית אומרים הכל. בלי לומר מלה... אפלו לא
 הברה... וברור: על סף הבית מתדפקת לה, ברגע הזה, הבשורה המרה
 ויאין ספק – אם הם פה, אז – זו אינה טעות... בפרוש קרה דבר...
 וגל של צמרמרת עובר כחשמל, והרעד יורד לכתפיים...
 לבית הזה... לחדרי הלב... ולופת ונושק בצנאר...
 והזעה הקרה... והחשך בעינים... והרגלים שלא מצליחות לזוז...
 והגוף מכה קר וחם... כמו חדרה לתוכו חרב חדה...
 כמו הכה בכויה של עופרת... כמו צלל, ברגע, אל תוך תהום...
 ואחר-כך המלים שאיש אינו רוצה לשמע, לעולם. המלים האלה, החדות.
 החותכות ועכשו כבר אומרים ברדיו: **הודעה נמסרה למשפחות**

הודעה נמסרה למשפחות. למשפחה שהמתינה שיבוא... ששכר חפנה לו עם מתנת
 השחרור... למשפחה שרשית, ששכר שלמה מחיר נורא באותו יום כפור...
 למשפחה שהאבא נפל בפעלת תגמול... והאחין, שקרי על שמו, נהרג בגולן...
 ובני הדודים שכלו גם הם: בן, מלח הארץ, בתעלה... ובן שני, יפה תאר, במטען החבלה...
 והודעה נמסרה למשפחת עולים, שעוד לא הכירה את הארץ ושביליה – אבל עכשו
 אבדה את הבן הצעיר... למשפחה שסבא נספה עם כל אחיו בשואה, אבל כל כך
 קוטה שבארץ ישראל השמש תאיר... למשפחה של חקלאי... או פועלת במפעל
 היצור... ופקיד בכיר, או מורה לטבע ונגן כנור... כלם ראו מסביב את המלאך הלבו,
 והתפללו: "לא, לא עוד... לא כאן... אלהים, אל תקח לנו את האור" כלם כל כך
 דאגו, אבל קוו שבסוף השבוע... ואחרי המלחמה... ובכלל – שהילד יחזר
 ושיצא כל שנה למלואים... ששכר ראה את כדורי המות מול עיניו... שהביא חברים מן
 הקרב... ושוב – ולא ילכו עוד בשביל ההוא, מאחורי הברושים... ולא ילכו – כלם –
 במסע אחריו

הודעה נמסרה למשפחות. ובדרך כלל, בלי מלים... בדרך כלל, הלב כבר חשש מן
 הנורא... ומה נותר לומר – ומה נשאר – רק ההודעה הנוקבת. הקצרה
 כה דיזק, כאשר מודיע הנפגעים עובר על פני השביל... פותח את השער... מצלצל בפעמון, או
 נוקש בדלת... ואחר-כך, הבשורה – בעקבותיו – נכנסת אל הבית, ומכה ומדהדת.
 ומרעידה. ומטלטלת
 הרי לא צריך לומר לאמא שום דבר, כאשר הוא עומד מולה
 וברור הכל. ברור. הבן נפל... הוא לעולם לא יחזר... המשפחה, עכשו, שכולה...
 ולא עוד חיוה... לא עוד החבוק... הכביסה... החברים... הגיטרה והפדורגל...
 ומחר ילכו

בין הטורים והשורות, ובכחל לבן – ובשחר – יעטף אותו הדגל ◊ לא עוד שמחה. לא
מחר. לא עתיד. רק שברים ורסיסים פוצעים של חלום... ◊ ובמקום "הי, מתוק..."
ו"האכל מוכן..." יאמרו עליו "יתגדל ויתקדש..." ו"ינוח על משכבו בשלום" ◊ ומשקפי
השמש יסתירו את העינים הבוכות ◊ והבכי החניק ישמע עם אנשת הרוח... ותרוה
האדמה את הדמעות המלוחות... ◊ - - כה, אחרי שהודעה נמסרה למשפחות ◊

המקאמה הוקראה בטקס תחילת יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל * ד באייר תשס"ט, 27 באפריל

2009